

Bureau Kabinetsformatie
t.a.v. de heer Dr. G. Zalm
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

24 juli 2017

Betreft: voortgang wetsvoorstel VET; voorstel voor apart wetsvoorstel verkabeling

Geachte heer Zalm,

Ons landelijk stroomnetwerk bestaat uit boven- en ondergrondse (verkabelde) hoogspanningsverbindingen. Om de maatschappelijke onrust weg te nemen rondom het wonen onder deze verbindingen is het verkabelingsprogramma ontwikkeld. De kostenverdeling tussen decentrale overheden ten aanzien van dit programma, vastgelegd in het controversieel verklaarde wetsvoorstel Voortgang Energie Transitie (VET), is op dit moment nog niet helder geregeld. Het Platform Hoogspanning verzoekt het nieuwe kabinet om de paragraaf over verkabeling uit dit wetsvoorstel te separeren, de decentrale bijdrage eerst rond te krijgen en het programma vervolgens wettelijk te borgen in een separaat wetsvoorstel verkabeling.

Het Platform is een netwerk van ruim twintig gemeenten die te maken hebben met vraagstukken rondom hoogspanningsverbindingen, zet zich met steun van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in om lokale belangen te vertegenwoordigen richting Rijk, provincies en netbeheerders.

Afspraken over de decentrale bijdrage verkabelingsprogramma

In 2011 kwam toenmalig minister Verhagen met een uitkoop- en verkabelingsprogramma. Minister Kamp boog zich vervolgens over de verdere uitwerking, eerst in het (afgestemde) wetsvoorstel STROOM en vervolgens in het wetsvoorstel VET.

Tussen het ministerie van Economische Zaken en het Platform zijn, met steun van de VNG, inmiddels afspraken gemaakt over de kostenverdeling van verkabeling. De kosten voor de verkabeling worden voor 75-80% verwerkt in de energietarieven en 20-25% wordt decentraal betaald door de aanvrager, zijnde gemeenten en provincies. Het verschil van de 5% verdeling in kosten is afhankelijk van het gegeven of het aantal inwoners van de aanvragende gemeenten meer of minder dan 30.000 bedraagt. De decentrale bijdrage is gemaximeerd op €975.000 per kilometer. Ook is afgesproken dat bij een onderzoek naar mogelijke alternatieven voor uitkoop 90% van de kosten hiervoor ten laste wordt gelegd van de elektriciteitstarieven en de overige 10% van de kosten decentraal wordt betaald.¹

¹ In de brief van 28 april jl. geeft de minister onterecht aan dat de kosten van het alternatievenonderzoek voor 10% volledig door gemeenten betaald zullen worden. Het ministerie heeft inmiddels bij het Platform Hoogspanning bevestigd dat dit incorrect is en dat de 10% kosten een decentrale bijdrage zijn door gemeenten en provincies. De overige kosten kunnen door de netbeheerders voor 90% ten laste gebracht worden van de transporttarieven voor elektriciteit.

Minister Kamp geeft in de memorie van toelichting op het wetsvoorstel VET en in brieven aan het Interprovinciaal Overleg (IPO) aan dat een bijdrage van de provincies op zijn plaats is, omdat de huidige ontstane situatie een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van rijk, provincies en gemeenten.

Voor doeltreffende wetgeving eerst afspraken concretiseren

Tijdsdruk op zowel het wetsvoorstel STROOM als VET heeft een verdere concretisering en verdeling van deze decentrale kosten verhinderd. Door het ontbreken van een heldere en concrete kostenverdeling is het echter onduidelijk óf en hoeveel de provincie dient bij te dragen.

Een verdere onderverdeling van de 20% en 25% decentrale bijdrage is nodig. Het Platform pleit ervoor dat de Tweede Kamer de verkabelingsparagraaf pas behandelt als de verdeling concreet is uitgewerkt. De verdeling pas afspreken nadat de wet door het parlement is aangenomen, is het paard achter de wagen spannen. Gemeenten hebben dan geen zekerheid en zullen veelal financieel niet in staat zijn de verkabeling uit te laten voeren. Dat kan niet de bedoeling zijn. Ook moet voorkomen worden dat scheve verhoudingen ontstaan, wanneer er geen toezeggingen komen van de provincies.

Voor de provincies ligt hier overigens ook een kans, want door het verkabelingsprogramma te integreren in de plannen voor de energietransitie, kan draagvlak worden gecreëerd voor andere energieprojecten met een ruimtelijke impact.

Een apart wetsvoorstel verkabeling

Door de verkabelingsparagraaf te separeren uit het wetsvoorstel VET komt ruimte vrij om de komende maanden de bestaande afspraken eerst verder uit te werken tussen het ministerie van Economische Zaken, het IPO, Platform Hoogspanning, de VNG en de netbeheerders. Hierdoor wordt het ook voor de provincies duidelijk hoeveel zij moeten bijdragen. Vervolgens kunnen deze afspraken worden vastgelegd in een apart wetsvoorstel(letje), dat niet afhankelijk is van de tijdsdruk rondom (de mogelijke opvolger van) het wetsvoorstel VET.

Voor het geven van een nadere toelichting zijn wij graag beschikbaar. Wij sturen deze brief ter informatie aan minister Kamp van Economische Zaken, de vaste Tweede Kamercommissie van Economische Zaken, TenneT, Netbeheer Nederland, het IPO en de VNG.

Met vriendelijke groet,

Joop Klinkhamer, voorzitter Platform Hoogspanning

p.a. Gemeente Oostzaan
Kerkbuurt 4
1511 BD Oostzaan

emailadres: joop.klinkhamer@oostzaan.nl